

Natuurtoets W4 project te Leiderdorp

Onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Gemeente Leiderdorp
Postbus 35
2350 AA LEIDERDORP

Grontmij Nederland B.V.
Rotterdam, 27 november 2014

Verantwoording

Titel : Natuurtoets W4 project te Leiderdorp

Subtitel : Onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 336801

Referentienummer : GM-0148137

Revisie : D3

Datum : 27 november 2014

Auteur(s) : ir. K.C. Smith

E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. C.J. Jaspers

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. R.A. Crul

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
K.P. v.d. Mandelelaan 41-43
3062 MB Rotterdam
Postbus 4381
3006 AJ Rotterdam
T +31 88 811 66 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten.....	4
2	Natuurbeschermingswet	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Methode	6
2.3	Resultaten	6
3	Flora- en faunawet	8
3.1	Toetsingkader	8
3.2	Methode	9
3.2.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.2.2	Inventarisaties	9
3.3	Resultaten	11
3.3.1	Planten	11
3.3.2	Vleermuizen	11
3.3.3	Overige zoogdieren.....	13
3.3.4	Vogels	13
3.3.5	Amfibieën en Reptielen.....	15
3.3.6	Vissen	17
3.3.7	Ongewervelden	18
4	Provinciaal beleid	19
4.1	Toetsingskader	19
4.2	Methode	20
4.3	Resultaten	20
4.3.1	Ecologisch Hoofdstructuur	20
4.3.2	Gebieden buiten de EHS	20
5	Conclusies.....	22
5.1	Natuurbeschermingswet	22
5.2	Flora- en faunawet	22
5.3	Provinciaal beleid	22
5.3.1	Ecologische Hoofdstructuur	22
5.3.2	Gebieden buiten de EHS	23
5.4	Resumé.....	23

Bijlage 1: Resultaten broedvogelinventarisatie stippenkaarten

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

In Nederland dienen projecten of handelingen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.
- Flora- en faunawet: individuele soorten.
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur, weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden en gebieden met de status 'strategische reservering natuur'.

Dit natuuronderzoek is erop gericht zicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot nadere procedures.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

De gemeente Leiderdorp is ruim tien jaar geleden gestart met het W4-project. Dit project bestaat uit meerdere gebieden die ontwikkeld worden tot woonwijk, bedrijventerrein of park. Om dit te kunnen realiseren vinden er diverse ruimtelijke ingrepen plaats, waaronder (grootschalig) grondverzet, werkzaamheden in watergangen, het kappen van bomen, het slopen van gebouwen en het aanbrengen of verwijderen van verharding.

In 2004 is voor het W4-project een natuurtoets uitgevoerd en zijn de werkzaamheden getoetst aan de wetgeving. Uit deze toetsing bleek dat een ontheffing aangevraagd moest worden in het kader van de Flora- en faunawet. Deze ontheffing is destijds verkregen.

In 2009 is de natuurtoets geactualiseerd. Op basis van deze actualisatie is de verkregen ontheffing verlengd voor de kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn.

De ontheffing verloopt in oktober 2014.

Doordat de afgelopen jaren onder andere de Natuurwetgeving en -beleid is gewijzigd en anders wordt geïnterpreteerd, is een nieuwe natuurtoets noodzakelijk. Ook omdat er nieuwe richtlijnen zijn opgesteld voor het uitvoeren van veldinventarisaties. Het is dan ook niet meer toegestaan de verkregen ontheffing te verlengen.

Dit document betreft de natuurtoets, waarbij naast een literatuurstudie ook veldinventarisaties zijn uitgevoerd naar vleermuizen, amfibieën, vissen, platte schijfhoorn en broedvogels. Vanuit het oogpunt van efficiëntie is gekozen om het plangebied, zoals nu is opgenomen in de ontheffing, uit te breiden naar elf locaties waar in de toekomst sprake zal zijn van ruimtelijke ingrepen (zie figuur 1). Het betreft de volgende locaties:

1. Driemasterlocatie	7. Kavel M
2. Plantage	8. Munnikenpolder
3. Ranzijn	9. Vierzicht kavel 1
4. P gemeentehuis	10. Begraafplaats; Vierzicht kavel 5
5. Te slopen panden	11. Boomgaardlaan
6. Bospoort	

Figuur 1: Ligging van de diverse locaties van het plangebied

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde Natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

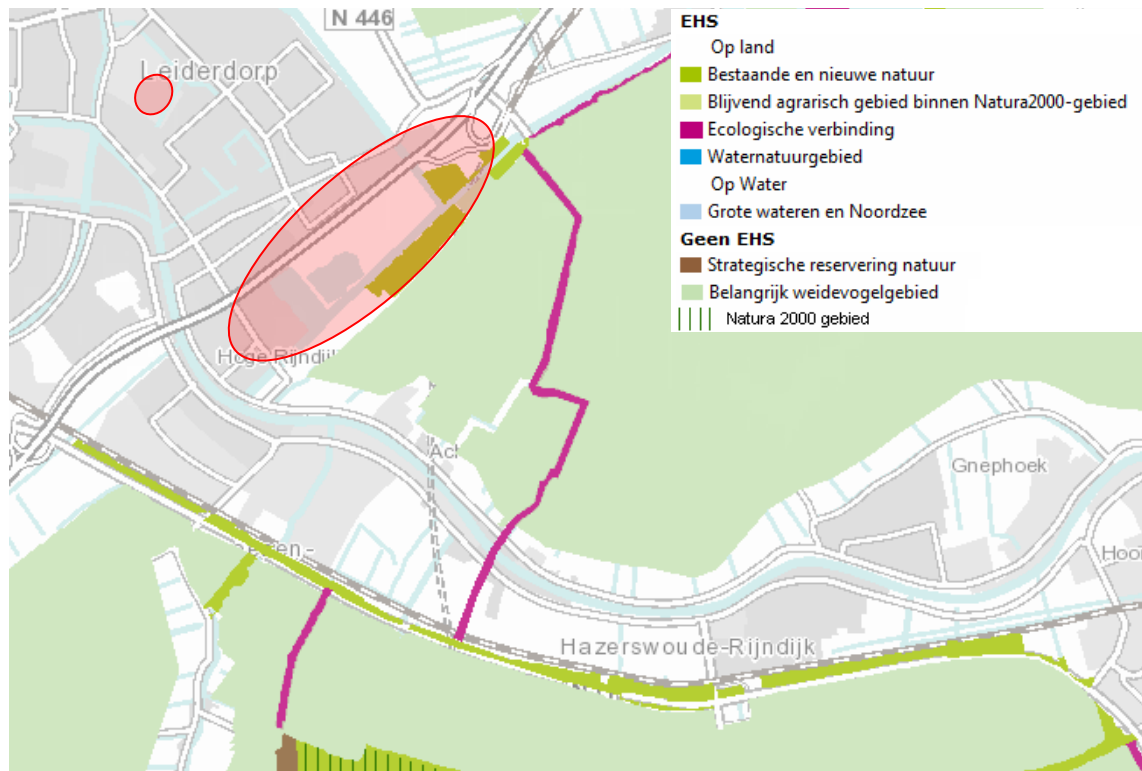
2.2 Methode

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Economische Zaken en de kaarten van de provincie Zuid-Holland.

2.3 Resultaten

Uit de gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ten zuiden van het plangebied ligt op een afstand van circa 3 km. Dit betreft het gebied de Boezems Kinderdijk (zie figuur 3). Boezems Kinderdijk omvat de hoge boezems van de Nederwaard, de Overwaard en Nieuw-Lekkerland alsmede delen van de aangrenzende polders Blokweer en Nieuw-Lekkerland. De boezems bestaan uit open water, riet- en zeggemoerassen, ruigten, grienden, struwelen en boezemkaden. De polders bestaan uit wei- en hooilanden, doorsneden door sloten. Het gebied is een belangrijk broedgebied van soorten van rietmoeras (purperreiger, snor) en is van enig belang als broedgebied voor een broedvogel van geïnundeerde kruidenvegetaties (porseleinhoen). Daarnaast is het gebied van betekenis als overwinterings- en rustgebied voor grondeleenden (smient, krakeend en slobbeend). De instandhoudingsdoelen zijn dan ook gericht op behoud van kwaliteit en oppervlakte van leefgebied (draagkracht) voor de broed-vogels purperreiger, porseleinhoen, snor en de niet-broedvogels smient, krakeend en slobbeend.

Alleen voor de zwarte stern is er een verbetering in kwaliteit en uitbreiding van oppervlakte leefgebied gewenst.

Figuur 2: Ligging van het Natura 2000-gebied De Wilck (groen gearceerd) ten opzicht van de te ontwikkelen locaties (zeer globaal aangegeven door middel van rode vlekken)

Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt binnen het mogelijke beïnvloedingsgebied en er kan sprake zijn van effecten in het kader van externe werking. Gedurende de aanleg zal er extra verstoring zijn in de vorm van onder andere geluid, trillingen, licht en stikstof in en nabij de te ontwikkelen locaties. Na het inrichten van de locaties is extra verstoring aanwezig in de vorm van: verkeer, verlichting, geluid en stikstofuitstoot. De (tijdelijke) extra toename van onder andere geluid, licht, beweging en stikstof zullen geen invloed hebben op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Conform de effectenindicator zijn de belangrijkste, mogelijke effecten voor de kleine zwaan en smient: verontreiniging, lichtverstoring en mechanische verstoring. Deze effecten nemen tijdens en na de aanleg niet toe in het Natura 2000-gebied.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen versturende werkzaamheden altijd zo buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het strikte beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel drie soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

3.2.1 Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Ontheffing voor de Boterhuispolder. 2012. Aanvraagnummer FF/75C/2012/0198.toek.jdj.
- W. Moerland, en A. de Baerdemaeker. 24 september 2012. Notitie. Quicksan Leeuwenhoek Leiden. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.
- H. Kossen et al. Januari 2007. Beschermde flora en fauna in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland, literatuuronderzoek fase 1. Ecologica, Maarheeze.
- www.waarneming.nl.
- www.google.nl/maps.
- <http://www.unity.nu/Artikelen/regio/ongevaarlijke-ringslang-in-opmars>.
- De heer Wim Fransen, gemeente Leiderdorp.

3.2.2 Inventarisaties

Er zijn gerichte veldinventarisaties uitgevoerd naar vleermuizen, broedvogels, rugstreeppad en vissen. Gedurende deze inventarisaties is tevens gelet op eventuele aanwezigheid van andere beschermde soorten en planten. Hierbij is de aandacht met name uitgegaan naar de tabel 2 en drie soorten van de Flora- en faunawet. Voor de tabel 1 soorten geldt immers een vrijstelling. Omdat de rode lijstsoorten geen officiële beschermde status hebben en vanuit de provincie Zuid-Holland geen beleid meer is ter bescherming van deze soorten, zijn ook deze soorten niet meegenomen gedurende de inventarisaties.

Vleermuizen

Van alle locaties is eerst in april 2014 de potentie voor gebruik door vleermuizen bepaald. Op basis van deze potentiebepaling zijn avond- en ochtendbezoeken ingepland waarbij met behulp van een bat-detector gericht naar vleermuizen gezocht is.

De inventarisatie is uitgevoerd volgens het protocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en heeft plaats gevonden gedurende de periode april – oktober 2014:

- Locaties met potentie voor zomer- en paarverblijfplaatsen zijn viermaal bezocht, tweemaal in de zomer (15 mei – 15 juli) en tweemaal in de nazomer/herfst (15 augustus-31 september).
- Locaties met uitsluitend potentie voor foerageergebied en/of vliegroute zijn driemaal bezocht, waarvan eenmaal in de kraamperiode (15 mei – 15 juli).

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal bezoeken dat gebracht is op de diverse locaties na het potentie onderzoek.

Het privéterrein bestaande uit de oude boerderij en/of bijgebouwen op de locatie P gemeentehuis, begraafplaats is tijdens de inventarisatie niet betreden en vanaf de weg geïnventariseerd.

Tabel 1: Datum en aantal inventarisatierondes vleermuizen per locatie

Locatie	26 juni avond	7 juli ochtend	12 juli ochtend	18 juli ochtend	13 sept. avond	30 sept. avond
Driemasterlocatie (school)	X		X		X	X
Plantage	X				X	X
Ranzijn	X				X	X
P gemeentehuis, begraafplaats	X			X	X	X
Te slopen panden	X	X			X	X
Vierzicht kavel 1	X				X	X
Vierzicht kavel 5 *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bospoort *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kavel M *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Boomgaardlaan	X				X	*
Munnikkenpolder	X				X	*

* Niet nader onderzocht aangezien er geen potentie voor vleermuizen werden geconstateerd

** Niet toegankelijk

Inventarisatie broedvogels

Vogels met een jaarrond beschermd nest zijn gelokaliseerd door middel van drie inventarisatierondes. Hierbij is gewerkt conform de BMP methode van SOVON. Aanwezige jaarrond beschermde nesten zijn weergegeven op een kaartje.

De locaties zijn bezocht op 14/15 april 2014, 14/15 mei 2014 en 18/19 juni 2014.

Inventarisatie vissen en platte schijfhoren

Vissen en platte schijfhorens zijn geïnventariseerd met behulp van een RAVON-handnet. Hierbij is iedere tien meter een aantal scheppen of steken gedaan in de watergang, met extra aandacht voor interessante habitat. Kleine waterlichamen zijn intensiever bemonsterd. Ook aangrenzende watergangen zijn geïnventariseerd. De inventarisatiewerkzaamheden hebben plaatsgevonden op 14 mei en 4 juni 2014.

Inventarisatie rugstreeppad

De rugstreeppad is duidelijk herkenbaar aan zijn geroep. De inventarisatie bestaat dan ook uit het luisteren naar roepende mannetjes in de avond, gedurende het voortplantingsseizoen in de periode april/mei.

De dag voor de eerste inventarisatieronde is op een ijklocatie vastgesteld dat de omstandigheden voor kooractiviteit onder rugstreeppadden geschikt zijn. Het gehele projectgebied is te voet geïnspecteerd op geschiktheid voor rugstreeppad. Vervolgens is rond de schemering geluisterd naar rugstreeppad kooractiviteit. Na het vaststellen dat er geen kooractiviteit plaats vond is getracht niet roepende mannetjes tot roepen aan te zetten door opnames van roepende rugstreeppadden af te spelen. In totaal hebben er drie avondrondes plaatsgevonden bij geschikte weersomstandigheden:

Tabel 2: Datum inventarisatieronde rugstreeppad en weersomstandigheden per ronde

Ronde	Datum	Weer
1	18 april 2014	16°C bewolkt 2Bft
2	7 mei 2014	17°C bewolkt 4Bft
3	14 mei 2014	15°C bewolkt 3Bft

3.3 Resultaten

3.3.1 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit een literatuurstudie van het Hoogheemraadschap (Ecologica, 2007) blijkt dat de omgeving kansrijk is voor de brede orchis en de rietorchis.

De brede orchis en rietorchis zijn gedurende de diverse inventarisatierondes niet aangetroffen op de diverse locaties. Wel is gedurende de veldinventarisaties de daslook aangetroffen op de locatie Vierzicht kavel 1. Een zeer groot deel van de bodem was bedekt met deze soort.

Verder zijn er waarnemingen bekend van de brede wespenorchis, dotterbloem, grote kaardebol, slanke sleutelbloem en zwanenbloem. Dit zijn allen tabel 1 soorten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.

Effecten op beschermde soorten van tabel 3 zijn uitgesloten aangezien deze niet voorkomen op de planlocaties. Voor daslook geldt dat deze vernietigd wordt, zodra de bodem op de locatie Vierzicht kavel 1 aangetast wordt.

3.3.2 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in en nabij het plangebied waarnemingen bekend zijn van foeragerende, gewone dwergvleermuizen. Om deze reden is een gerichte soorteninventarisatie uitgevoerd. In onderstaand tabel zijn de resultaten per locatie weergegeven.

Tabel 3: Resultaten vleermuisinventarisatie per locatie

Locatie	Onderzoek potentie	Uitkomsten
Driemasterlocatie (school)	- Potentie voor zomer- en paarverblijfplaatsen in schoolgebouw - Parkje en vijver potentie voor foerageergebied	Bij elk bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen met in najaar ook baltsroepende dieren. Er zijn geen verblijfplaatsen gevonden.
Plantage	- Potentie voor vliegroute en foerageergebied - Potentie voor paarverblijven ruige dwergvleermuis in bomen	Bij elk bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen met in najaar ook baltsroepende dieren. Er zijn geen verblijfplaatsen gevonden.
Ranzijn	Beperkte potentie voor foerageergebied	Bij een bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen.
P gemeentehuis, begraafplaats	- Potentie voor zomer- en paarverblijfplaatsen in woonhuis/boerderij en bijgebouwen - Potentie voor vliegroute en foerageergebied (oostkant)	Bij elk bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen met in najaar ook baltsroepende dieren. Er zijn geen verblijfplaatsen gevonden, maar het terrein met de oude boerderij is niet goed toegankelijk. Verblijfplaatsen zijn daardoor niet uit te sluiten.
Te slopen panden	Beperkte potentie voor zomer- en paarverblijfplaatsen	Bij sommige bezoeken enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen. Er werden echter geen verblijfplaatsen gevonden.
Vierzicht kavel 1	Beperkte potentie voor vliegroute en foerageergebied	Bij elk bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen.
Vierzicht kavel 5	Geen potentie voor vleermuizen, kaal en open	n.v.t.
Bospoort	Geen potentie voor vleermuizen, kaal en open	n.v.t.
Kavel M	Geen potentie voor vleermuizen, kaal en open	n.v.t.
Boomgaardlaan	Beperkte potentie voor	Bij elk bezoek enkele foeragerende,

	vliegroute en foerageergebied (aan NO uiteinde)	gewone dwergvleermuizen.
Munnikkenpolder	Potentie voor vliegroute en foerageergebied	Bij elk bezoek enkele foeragerende, gewone dwergvleermuizen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Uit het onderzoek is gebleken dat de gewone dwergvleermuis op de locaties Driemasterlocatie, Plantage, Ranzijn, P gemeentehuis, begraafplaats, te slopen panden, Vierzicht kavel 1, Boomgaardlaan en Munnikkenpolder is aangetroffen. In onderstaand tabel volgt per locatie een analyse.

Tabel 4: Analyse van de resultaten van het vleermuisonderzoek per locatie

Locatie	Analyse
Driemasterlocatie (school)	- Sloop is toegestaan, aangezien er geen vaste verblijfplaatsen in het schoolgebouw aanwezig zijn. - Het kappen van bomen is toegestaan, omdat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook geen belangrijke vliegroute. - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.
Plantage	- Het kappen van bomen is toegestaan, aangezien er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn of belangrijke vliegroutes. - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.
Ranzijn	- Vaste verblijfplaatsen of belangrijke vliegroutes zijn niet aanwezig. - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.
P gemeentehuis, begraafplaats	- Het slopen van de oude boerderij en/of bijgebouwen is nog niet toegestaan. Onderzoek was niet goed te verrichten vanaf weg. Mogelijk dat hier verblijfplaatsen zijn. Bij sloop is nader onderzoek noodzakelijk. - Het kappen van bomen die niet op het terrein staan van de boerderij, is toegestaan, aangezien er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn of belangrijke vliegroutes. Het kappen van de bomen op het terrein van de oude boerderij is nog niet toegestaan. Onderzoek was niet goed te verrichten vanaf weg. Mogelijk dat hier paarverblijfplaatsen zijn. Bij kap op het terrein is nader onderzoek noodzakelijk - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis. Bij sloop is nader onderzoek noodzakelijk.
Te slopen panden	- Sloop is toegestaan, aangezien er geen vaste verblijfplaatsen in het schoolgebouw aanwezig zijn. - Het kappen van bomen is toegestaan, omdat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook geen belangrijke vliegroute. - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.
Vierzicht kavel 1	- Het kappen van bomen is toegestaan, omdat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook geen belangrijke vliegroute. - Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.

Vierzicht kavel 5	• Geen vleermuizen aanwezig.
Bospoort	• Geen vleermuizen aanwezig.
Kavel M	• Geen vleermuizen aanwezig.
Boomgaardlaan	• Het kappen van bomen is toegestaan, omdat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook geen belangrijke vliegroute. • Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.
Munnikkenpolder	• Het kappen van bomen is toegestaan, omdat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn en ook geen belangrijke vliegroute. • Doordat in de directe omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal het vernietigen van het foerageergebied geen negatief effect hebben op de lokale populatie kleine dwergvleermuis.

3.3.3 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek zijn waarnemingen bekend van de tabel 1 soorten haas, mol, egel, bunzing en vos. De noordse woelmuis (tabel 3 soort) is waargenomen in de Kaag en de Weide Aa.

Binnen de diverse locaties is geen geschikte habitat voor tabel 2 of 3 soorten, door het ontbreken van geschikt habitat als brede rietkragen of bos.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.

Negatieve effecten op beschermde soorten van tabel 2 of 3 zijn uitgesloten aangezien deze niet voorkomen in het plangebied en ook niet te verwachten zijn door het ontbreken van geschikt leefgebied.

3.3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Gedurende de inventarisatierondes zijn diverse vogelsoorten broedend aangetroffen. Hieronder volgt een tabel met de resultaten per locatie. In bijlage 1 zijn de nesten met behulp van stippen weergegeven op kaart.

Tabel 5: Resultaten broedvogelinventarisatie

Broedvogel-inventarisatie	14/15 april 2014	14/15 mei 2014	18/19 juni 2014
Driemasterlocatie	Meerkoet nest in plas, koolmees in bomen rond gebouw. Op/in gebouw geen broedvogels.	Meerkoet en wilde eend met jongen in plas, koolmees in bomen rond gebouw. Op/in gebouw geen broedvogels.	Geen nieuwe vestiging broedvogels. Op/in gebouwen geen broedvogels.
Plantage	Diverse broedvogels in de tuinen en bomenrijen, wilde eend in slootkant. Nog geen jaarrond beschermde vogels. Op het veldje geen vogels.	Diverse broedvogels in de tuinen en bomenrijen, wilde eend met pullen en nest waterhoen in slootkant. Nog geen jaarrond beschermde vogels. Op het veldje geen vogels.	Nog steeds diverse algemene broedvogels aanwezig. Nieuw aangetroffen is nest van halsbandparkiet. Geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.
Ranzijn	In plas nesten van meerkoet, verder enkele wilde eenden. In volkstuinen koolmees.	In plas meerkoeten met pullen, verder enkele wilde eenden met pullen. In volkstuinen koolmees, houtduif.	Nieuw in de plas is een broedpaar waterhoen met pullen. Verder geen nieuwe vestigingen, geen jaarrond beschermde nesten.

P gemeentehuis, begraafplaats	Op begraafplaats zelf geen broedvogels, in bomen/bossages rond gebouw diverse broedvogels, nog geen jaarrond beschermde soorten. In slootkanten wilde eend.	Op begraafplaats pimpelmees met jongen, in bomen/bossages rond gebouw diverse broedvogels, nog geen jaarrond beschermde soorten. In slootkanten wilde eend, knobbelzwaan met jongen.	Ook hier waterhoen met jongen, verder geen nieuwe soorten aangetroffen. Geen soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig.
Te slopen panden	Op/in zuidelijke pand geen broedvogels, in vegetatie rond noordelijke pand nesten van merel en heggenmus.	Op/in zuidelijke pand geen broedvogels, in vegetatie rond noordelijke pand nesten van merel, roodborst en pimpelmees met jongen.	Rond noordelijk pand nog jonge merels aanwezig. Geen nesten op of in de beide panden.
Boomgaardlaan	Niets.	Broedvogels enkel in het deel met bomen.	In deel met bomen diverse zangvogels. Langs slootkant kleine karekiet.
Kavel M	Houtduif in boom.	Houtduif in boom.	Geen vogels meer aanwezig.
Munnikkenpolder	Veel watervogels aanwezig, nesten van ganzen, knobbelzwaan, scholekster, kievit. Op de plekjes met ruigte/riet diverse zangvogels. Nest buizerd in bomenrij oostelijk van terrein. Oeverzwaluwen aanwezig, nog geen nesten.	Veel watervogels aanwezig, nesten van ganzen, knobbelzwaan, scholekster, kievit. Ook al veel vogels met jongen. Op de kale delen waar gewerkt werd geen vogels aangetroffen. Op de plekjes met ruigte/riet diverse zangvogels. Nest buizerd in bomenrij oostelijk van terrein. Oeverzwaluwen aanwezig, nog geen nesten.	Op enkele plaatsen meerdere nesten van oeverzwaluw (zie kaart). Vier nesten van kluut aangetroffen, waarvan één met jongen. Ook nest van visdief aanwezig. Jongen van buizerd uitgevlogen. Meerdere paren kleine plevieren. Ook gele kwikstaart als nieuwe broedvogel vastgesteld.
Vierzicht kavel 1	Nesten houtduif en koolmees. Bijna gehele bodem begroeid met daslook.	Diverse broedvogels aanwezig, nog geen jaarrond beschermde soorten.	Diverse algemene zangvogels aanwezig. Geen soorten met jaarrond beschermde nesten.
Vierzicht kavel 5	Geen broedvogels.	Grasmus in struweel langs rand van terrein.	Grasmus nog steeds aanwezig. Meerkooit met jongen in sloot.
Bospoort	Meerkooiten in slootkant, paartje scholeksters aanwezig.	Scholeksters met jongen, enkele paren oeverzwaluw aanwezig maar nog geen nesten.	Oeverzwaluwen niet meer aanwezig, Scholeksters met bijna vliegvlugge jongen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Alleen op locatie Munnikpolder is een jaarrond beschermd nest aangetroffen. Het betreft een nest van een buizerd. De nest van de buizerd valt onder categorie 4. Dit zijn vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Dit nest mag niet zo maar verdwijnen, tenzij op basis van een omgevingscheck is aangetoond dat de buizerd gemakkelijk in de directe omgeving elders een nest kan maken. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan moet een alternatief nest aangeboden worden. Bijvoorbeeld een nestkast. Als dit ook niet mogelijk is, moet een ontheffing aangevraagd worden.

Hoewel de oeverwal onder categorie 5 valt en het juridisch niet verplicht is om deze soort te compenseren, wordt wel geadviseerd om een oeverwal te plaatsen in de te realiseren park voordat de nesten verwijderd worden. De oeverwal broedt al meerdere jaren binnen het plangebied. Voor bewoners en vogelaars kan het uiteindelijk verwijderen van de nesten leiden tot onbegrip en weerstand. Mochten zij een bezwaar indienen, dan moeten de werkzaamheden stop gezet worden, totdat het bezwaar behandeld is. Dit kan leiden tot vertragingen van de werkzaamheden.

Algemeen voorkomende vogels die aan het broeden zijn, mogen gedurende het broedseizoen niet verstoord worden door de werkzaamheden. Dit is in het kader van de Ff-wet niet toegestaan en moet voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, op voldoende afstand of om te voorkomen dat vogels gaan broeden door verstoring of door het broedgebied voor het broedseizoen ongeschikt te maken. Het vernietigen van potentieel broedgebied buiten het broedseizoen is toegestaan.

Figuur 3: Locatie van het buizerdnest: *blauw*

3.3.5 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de gemeente Leiderdorp tabel 1 soorten zijn waargenomen. Het betreffen de gewone pad en kleine watersalamander. De rugstreeppad, een tabel 3 soort, is in de Boterhuispolder te Leiderdorp aangetroffen. De rugstreeppad is een zeer mobiele pioniersoort, die meerdere kilometers per dag kan afleggen. Er bestaat daardoor een mogelijkheid dat de soort op één van de locaties voorkomt. Zeker die locaties waar zand is opgelegd, zijn zeer geschikt leefgebied voor de rugstreeppad.

Waarnemingen van andere tabel 3 amfibieën soorten zijn niet bekend in de literatuur en ook niet te verwachten. De heikikker komt met name voor in de Nieuwkoopse Plassen, de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. De kamsalamander komt met name voor langs de rivieren de Lek en de Hollandsche IJssel en in de Vijfheerenlanden en daarom niet te verwachten in het plangebied.

De ringslang (tabel 3 soort) wordt steeds vaker waargenomen in Cronesteynpark in Leiden en de directe omgeving. In Leiderdorp is nog geen waarneming van de ringslang bekend.

De ringslang is geen sterk mobiele soort en naar verwachting zal hij (nog) niet de diverse woonwijken en bedrijventerreinen overbruggen hebben en op één van de diverse locaties aanwezig zijn. Daarbij vormen de Rijksweg A4 en de Oude Rijn ook een grote belemmering.

Omdat in de omgeving van het plangebied de rugstreeppad is waargenomen en op diverse locaties potentieel leefgebied aanwezig is, is een gerichte inventarisatie uitgevoerd. De resultaten zijn in onderstaand tabel weergegeven. Hieruit blijkt dat de rugstreeppad niet is waargenomen.

Tabel 6: Resultaten rugstreeppadinventarisatie

<i>Rugstreeppad</i>	<i>28 april 2014 luisterronde</i>	<i>7 mei 2014 luisterronde</i>	<i>14 mei 2014 luisterronde</i>
Driemasterlocatie	X	X	X
Plantage	X	X	X
Ranzijn	X	X	X
P gemeentehuis, begraafplaats	X	X	X
Te slopen panden	X	X	X
Boomgaardlaan	X	X	X
Kavel M	X	X	X
Munnikkenpolder	X	X	X
Vierzicht kavel 1	X	X	X
Vierzicht kavel 5	X	X	X
Bospoort	X	X	X

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Negatieve effecten op beschermde soorten van tabel 2 of 3 zijn uitgesloten aangezien deze niet voorkomen op één van de W4 locaties.

3.3.6 Vissen*Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten*

Voor het project W4 is in 2004 ontheffing verkregen voor de beschermde soorten kleine modderkruiper (tabel 2 soort), rivierdonderpad (tabel 2 soort) en bittervoorn (tabel 3 soort). De kleine modderkruiper en bittervoorn is in 2012 ook aangetroffen in de Boterhuispolder. Deze twee soorten komen vrij algemeen voor in Zuid-Holland en kunnen ook in één van de locaties voor komen. In onderstaande tabel zijn de resultaten van de visinventarisatie weergegeven. Hieruit blijkt dat de kleine modderkruiper voorkomt (tabel 2 soort) op de locaties Kavel M, Bospoort, Munnikkenpolder (in alle watergangen en de twee grote plassen) en in Driemasterlocatie (de vijver). Andere beschermde vissoorten zijn niet waargenomen.

Tabel 7: Resultaten visinventarisatie

<i>Vissen</i>	<i>14 mei 2014</i>	<i>4 juni 2014 Munnikenpolder</i>
Driemasterlocatie	Kleine modderkruiper	X
Plantage	X	X
Ranzijn	X	X
Pgemeentehuis, begraafplaats	X	X
Te slopen panden	X	X
Boomgaardlaan	X	X
Kavel M	Kleine modderkruiper	X
Munnikkenpolder	X	Kleine modderkruiper
Vierzicht kavel 1	X	X
Vierzicht kavel 5	X	X
Bospoort	Kleine modderkruiper	X

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Zodra er werkzaamheden in de watergangen worden uitgevoerd op de locaties

Driemasterlocatie, Kavel M, Munnikenpolder en Bospoort, ondervindt de kleine modderkruiper verstoring.

Bij dempingswerkzaamheden verliest de kleine modderkruiper ook leefgebied en kan gedood worden. Effecten op beschermde vissen van tabel 3 zijn uitgesloten aangezien deze niet voorkomen op de W4 locaties.

3.3.7 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden. Beschermde soorten van tabel 2 of 3 worden ook niet te verwachten doordat er geen geschikt biotoop aanwezig is. De platte schijfhoren, tabel 3 soort, komt voor in wateren met een goede waterkwaliteit en een goede vegetatieontwikkeling. Ondanks deze eisen, is de soort in Leiden aangetroffen op enkele locaties, waarvan de aanwezigheid niet verwacht werd. Zo is de platte schijfhoren op het terrein van Naturalis aangetroffen. Om deze reden is besloten om de vis-inventarisatie uit te breiden met een inventarisatie naar de platte schijfhoren. Gedurende de inventarisatie is de platte schijfhoren niet aangetroffen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Negatieve effecten op beschermde soorten van tabel 2 of 3 zijn uitgesloten aangezien deze niet voorkomen in het plangebied en door het ontbreken van geschikt biotoop ook niet te verwachten zijn.

4 Provinciaal beleid

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- Weidevogel- en ganzenfoerageergebieden.
- Strategische reservering natuur.

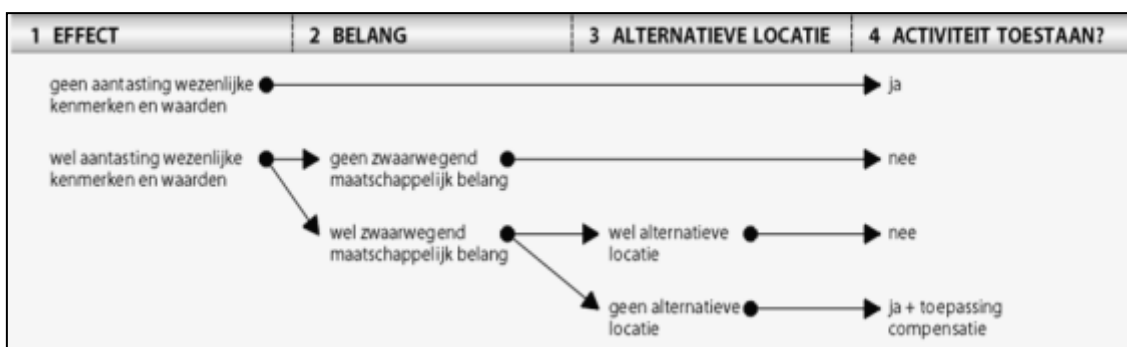
4.1 Toetsingskader

Ecologisch Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in de Structuurvisie en de Provinciale ruimtelijke verordening).

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. De provincie hanteert geen externe werking voor EHS gebieden.

Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Weidevogel- en ganzenfoerageergebieden

In het kader van het provinciaal beleid van Zuid-Holland zijn belangrijke weidevogelgebieden aangewezen. Op deze gebieden is het 'nee-tenzij-beginsel' van toepassing.

Voor ganzenfoerageergebieden is het 'nee-tenzij beginsel' niet van toepassing. Voor deze gebieden kunnen beheervergoedingen worden aangevraagd. De aanwijzing heeft geen consequenties in het kader van ruimtelijke ordeningsprocedures.

Strategische reservering natuur

Dit betreft agrarische gebieden die zijn aangewezen in het kader van internationale verplichtingen, maar geen deel uitmaken van de EHS. Deze gebieden vallen onder het 'nee-tenzij-beginsel'.

4.2 Methode

Voor de inventarisatie van de EHS-gebieden, de weidevogel- en ganzenfoerageergebieden en Strategische reservering natuur is gebruik gemaakt van de kaarten die door de Provincie Zuid-Holland beschikbaar zijn gesteld op hun website.

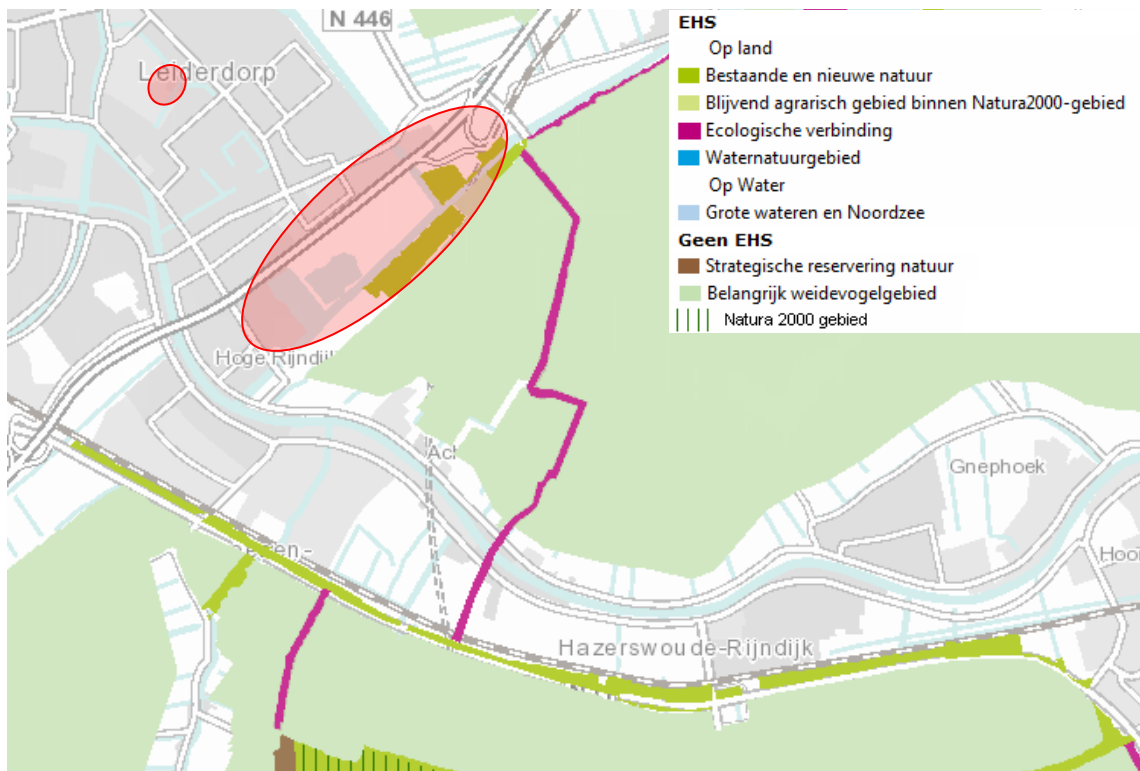
4.3 Resultaten

4.3.1 Ecologisch Hoofdstructuur

De diverse locaties liggen niet in de EHS. Wel grenst de Munnikkenpolder vrijwel aan de EHS (figuur 4) en op circa 650 meter ten noordwesten van de Munnikkenpolder ligt een ecologische verbinding.

Analyse en toetsing effecten

Alleen (planologische) ontwikkelingen binnen de EHS moeten getoetst worden op negatieve effecten. Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van de EHS ligt, is nadere toetsing dan ook niet aan de orde.

Figuur 4: Ligging van de EHS, weidevogelgebieden en strategische reservering natuur ten opzicht van het plangebied (rood omcirkeld)

4.3.2 Gebieden buiten de EHS

De locaties liggen niet in een belangrijke weidevogelgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op een afstand van circa 200 meter ten zuidoosten van de Munnikpolder. Bospoort ligt op circa 700 meter afstand van een belangrijke weidevogelgebied. Net als de locaties Boomgaardlaan en Kavel M. Op circa 3 km ten zuiden van het plangebied ligt een stuk grond dat is aangewezen als 'Strategisch reservering natuur'. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied ligt circa 16 km ten zuidoosten van het plangebied en is niet zichtbaar in figuur 4.

Analyse en toetsing effecten

De locaties liggen op zodanige afstand van een terrein met status 'strategische reservering natuur' en ganzenfoerageergebied dat negatieve gevolgen als gevolg van enige vorm van verstoring niet aan de orde is.

De locaties Munnikkenpolder, Bospoort, Boomgaardlaan en Kavel M liggen binnen de mogelijke beïnvloedingsgebied van belangrijke weidevogelgebieden, waardoor er sprake kan zijn van effecten in het kader van externe werking.

De tijdelijke werkzaamheden op de locatie Munnikkenpolder zijn gericht op het realiseren van een 'Polderpark' waarbij veel water kenmerkend zullen zijn voor het gebied en waarbij auto-verkeer niet aanwezig zal zijn. Op de Boomgaardlaan wordt een fietspad gerealiseerd, dat ontsluiting biedt aan dit 'Polderpark'. Gedurende de werkzaamheden is er tijdelijk extra verstoring in de vorm van onder andere geluid, trillingen, optische beweging en stikstof in de directe omgeving van de twee locaties. Nadat deze locaties zijn ingericht zal er met name extra verstoring aanwezig zijn in de vorm van verlichting, geluid (brommers, gepraat etc.) en beweging. Zowel de verstoring van de tijdelijke werkzaamheden als de verstoring na de uiteindelijke inrichting, zullen geen invloed hebben op de belangrijke weidevogelgebieden. Het betreffen tijdelijke werkzaamheden en de verstoringen zullen niet reiken tot aan de weidevogelgebieden.

Een nadere toetsing is niet noodzakelijk.

De tijdelijke werkzaamheden op de locatie Bospoort en Kavel M zijn gericht op het realiseren van bedrijven, winkels en kantoren. Gedurende de werkzaamheden is er tijdelijk extra verstoring in de vorm van onder andere geluid, trillingen, beweging en stikstof in de directe omgeving van de twee locaties. Nadat deze locaties zijn ingericht zal er met name extra verstoring aanwezig zijn in de vorm van verlichting, geluid, beweging en stikstof. Zowel de verstoring van de tijdelijke werkzaamheden als de verstoring na de uiteindelijke inrichting, zullen geen invloed hebben op de belangrijke weidevogelgebieden. Het betreffen tijdelijke werkzaamheden en de type verstoringen zullen niet reiken tot aan de weidevogelgebieden. Een nadere toetsing is niet noodzakelijk.

5 Conclusies

5.1 Natuurbeschermingswet

Er is een Natura 2000-gebied (De Wilck) aanwezig nabij het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk. Een vergunning is niet noodzakelijk.

5.2 Flora- en faunawet

Er zijn beschermde soorten aanwezig in het plangebied. Dit betreffen de daslook, gewone dwergvleermuis, buizerd en de kleine modderkruiper.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden op de locatie Vierzicht kavel 1 kan een werkprotocol opgesteld worden op basis van een goedgekeurde gedragscode, voor de daslook. Aanvraag van een ontheffing is dan niet nodig. Als de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden volgens het werkprotocol moet een ontheffing aangevraagd worden.

Er bevinden zich geen functies in het plangebied welke van essentieel belang zijn voor de instandhouding van de lokale populaties van de aangetroffen vleermuisensoort. Het verwijderen van de bomen heeft daarmee geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, mits verstoring gedurende de vliegperiode wordt voorkomen. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen en geen ontheffing noodzakelijk.

Dit met uitzondering van de boerderij en/of bijgebouwen en de bomen op het terrein binnen de locatie P gemeentehuis/begraafplaats. Nog nader uit te voeren onderzoek moet uitwijzen of hier vaste verplaatsen zijn en er een ontheffing noodzakelijk is.

Voor alle vogels geldt dat het noodzakelijk is rekening te houden met deze soort gedurende het broedseizoen.

Zodra de boom met buizerdsnest op de locatie Munnikkenpolder gekapt moet worden, is het noodzakelijk een omgevingscheck uit te voeren en de mogelijke vervolgstappen daarna: compenseren en/of een ontheffing aan te vragen.

Geadviseerd wordt een oeverwaluwwand te realiseren voordat de nesten verwijderd worden, voor het behouden/creëren van maatschappelijk draagvlak. Juridisch is dit niet verplicht.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden in de wateren op de locaties Kavel M, Bospoort, Munnikkenpolder en Driemasterlocatie (de vijver) kan een werkprotocol opgesteld worden op basis van een goedgekeurde gedragscode, voor de kleine modderkruiper. Aanvraag van een ontheffing is dan niet nodig. Als de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden volgens het werkprotocol moet een ontheffing aangevraagd worden.

5.3 Provinciaal beleid

5.3.1 Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van de EHS, omdat ze er buiten zijn gelegen en externe werking niet van toepassing is. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk. Nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets' is niet noodzakelijk.

5.3.2 Gebieden buiten de EHS

Er zijn geen weidevogelgebieden of strategische reserveringen natuur in of nabij het plan-gebied. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk en er zijn nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets' noodzakelijk.

5.4 Resumé Samenvattende tabel

Wetgeving	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Nb-wet	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen
Ff-wet	- Tabel 2 soorten - Tabel 3 soorten	• Geen	• Geen	- Daslook verplaatsen - Geen lichtverstoring in periode maart t/m oktober. - Werken buiten broedseizoen / op voldoende afstand van broedvogel werken/ voorkom broedende vogels. - Nest van de buizerd niet vernietigen of buizerd verstoren tijdens broedseizoen. - Werkzaamheden in watergangen buiten voortplantingsseizoen uitvoeren	- Opstellen werkprotocol voor de kleine modderkruiper en daslook of ontheffing aanvragen. - Omgevingscheck/ compensatie/ ontheffingsaanvraag bij verwijderen buizerd nest.
		• Ja	• Ja		Vleermuisonderzoek op terrein boerderij op locatie P-gemeentehuis/ begraafplaats
Provinciaal beleid	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen

* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen

Bijlage 1

Resultaten broedvogelinventarisatie stippenkaarten

Munnikerpolder, Watervogels: Krakeend: *blauw*, Wilde eend: *groen*, Kuifeend: *rood*, Bergeend: *geel*, Meerkoet: zwart, Fuut: wit

Munnikerpolder, Ganzen/zwanen: Grauwe gans: *blauw*, Grote canadese gans: *groen*, Nijlgans: *rood*, Knobbelzwaan: *geel*

Munnikpolder, Steltlopers/visdief: Scholekster: wit, Kievit: *blauw*, Kleine plevier: *groen*, Tureluur: *geel*, Kluut: *rood*, Visdief: zwart

Munnikpolder, Oeverzwaluw en overige niet-zangvogels: Oeverzwaluw: *rood*, Grote bonte specht: *geel*, Buizerd: *blauw*, Fazant: *groen*, Houtduif: wit

Munnikerpolder, Zangvogels 1: Rietzanger: *rood*, Kleine karekiet: *geel*, Bosrietzanger: *groen*, Blauwborst: *blauw*, Rietgors: *wit*

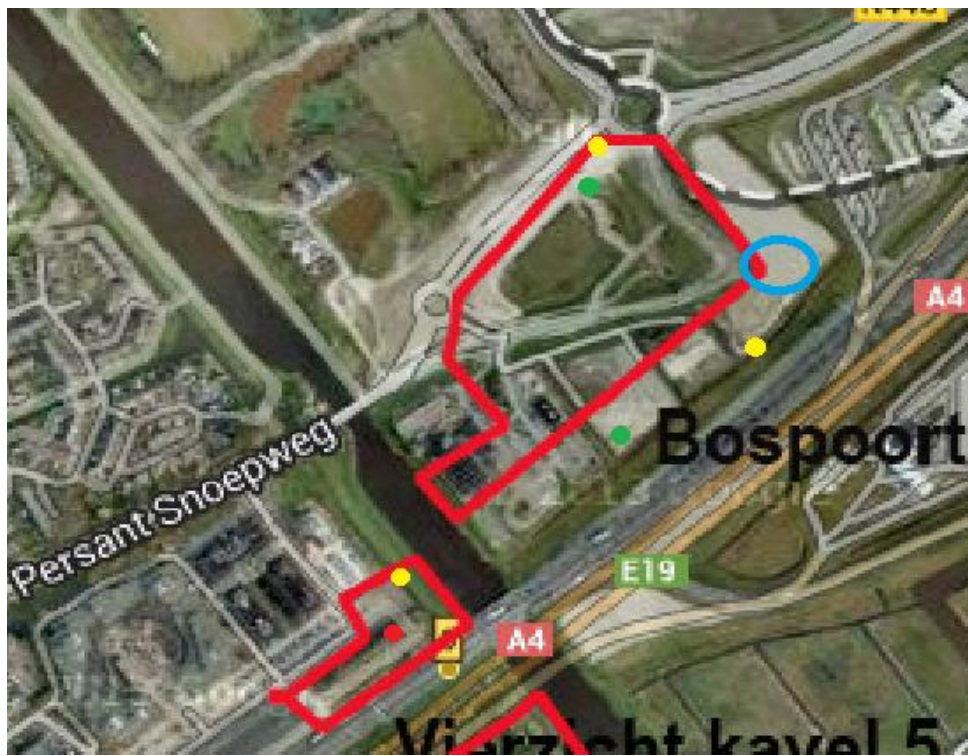
Munnikerpolder, Zangvogels 2: Koolmees: *blauw*, Pimpelmees: *groen*, Tijftjaf: *rood*, Fitis: *geel*, winterkoning: *wit*, witte kwikstaart: *zwart*

Munnikpolder, Zangvogels 3: Grasmus: **rood**, Zwartkop: zwart, Tuinfluiter: geel, Merel: **groen**, Heggenmus: wit, Gaai: **blauw**

Munnikpolder, Zangvogels 4: Putter: **geel**, Groenling: **groen**, Gele kwikstaart: **rood**, Ekster: **blauw**, Zwarte kraai: wit

Bospoort en Vierzicht kavel 5, Broedvogels: Meerkoet: *geel*, Grasmus: *rood*, Scholekster: *groen*, Oeverzwaluw: *blauw*

Driemasterlocatie, Broedvogels: Meerkoet: *blauw*, Wilde eend: *geel*, Koolmees: *groen*

Overige gebieden, Zangvogels 1: Koolmees: *geel*, Zwartkop: *blauw*, Pimpelmees: *groen*, Merel: *rood*, Putter: *wit*, Boomkruiper: *zwart*

Overige gebieden, Zangvogels 2: Groenling: *groen*, Kleine karekiet: *geel*, Roodborst: *rood*, Winterkoning: *blauw*, Zanglijster: *wit*, Vink: *zwart*

Overige gebieden, Zangvogels 3: Zwarte kraai: **geel**, Ekster: **rood**, Grasmus: **blauw**, Heggenmus: **groen**, Tijftjaf: **wit**, Gaai: **zwart**

Overige gebieden, Niet-zangvogels: Wilde eend: **geel**, Meerkoet: **rood**, Waterhoen: **groen**, Houtduif: **zwart**, Turkse tortel: **blauw**, Halsbandparkiet: **wit**, Grote bonte specht: **oranje**